

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dijous 19 de Janer de 1899

Núm. 3.808

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 3'50
n províncies trimestre. 7
Extranger y Ultramar. 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals
librerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Malloré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son los millors
probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Medalla d' or. Barcelona 1898.

VINYAS AMERICANAS

Marcial Ombrás (propietari)

Ronda del Càrril, Figueras, (Girona)

Barbats, estacas y empeltats.—Preus
reduhits y autenticitat garantida.
Trenta hectáreas de planté.

Secció doctrinal

Mirant al pervindre

Gracias á la ineludible ley del progrés, poderosamente ajudada pels desacerts dels homes de govern actuals, va cayent á trossos tot un complicat sistema polítich que per espay d' alguns sigles ha tingut estretament lligadas las nacionalitats ibéricas.

No han estat pas aquestos lligams los lassos de germanor ab quins deurían unir-se los pobles tots de la terra, lassos d'afeccions y d' amor entre ells, que los fes á tots més grans y més nobles, sino las ligaduras del presoner, que lo privan d' obrar segons sas necessitats, com dempnantlo á una vida sense acció è inútil á la ley divina de la existencia.

Tampoch acaba aquest vell règimen cedint al concell y á la rahó dels homes de sa criteri y que tenen la clara conciencia del desenrotllo progressiu de las societats en vers la suma perfecció possible sobre la terra, sino que resistintse sempre, empenyantse en no desapareixer, va cayent á canonadas, deixant un rastre de sanch, de miseria y de ruhina.

Més, gracias á Deu, sembla que estém ja á la fi d' aquesta dolorosa prova. Tots n' havém sortit ben escalabrats, los pobres que han donat sa sanch y los richs que han vist escursadas sas rendas y sas industrias per terra, tots hem sofert de las espaternegadas del monstre en sa agonia, y encare gracias si avans de morir no ns portá alguna nova calamitat, gracias á los que fins are n' hem sortit ab vida si podém contarho.

Siga com vulga, son imperi va á tenir fi, y 'l nou règimen ha d' arribar y arribará costi lo que costi y caygui 'l que caygui.

Més hem de procurar assegurarli la existencia y per aixó es absolutament necessari, que al crear las regions de real ordre ó al pendrer forma aquestas per altrás causas, ya pacíficas ya violentas, no se senyalin sos límits sobre'l mapa en una ratlla de punts ó ab una taca de color recta y uniforme com los quadros d' un tablero de damas, sino que s' deixin constituhir aquestas per propi impuls de las rasses ó castas diverses que habitan la península. Aquesta fora la més sòlida base para la reconstitució de la confederació espanyola.

Dintre aquest sistema, naturalment que s' hi trobarían certes dificultats, puig gracias á las irracionals

y funestas divisions actuals del territori espanyol, ens trobém que considerables parts d' alguns pobles han anat perdent sa personalitat, degut á tot lo oficial y centralisador que sobre ells ha caygut com una llosa de plom durant tan de temps. Pero no hi fa res, aquestos pobles mutilats, aquestas branca talladas de la soca, sobre quinas han empeltat nous arbres, dintre son si conservan encare la sava de la primera mare, y ajuntadas de nou á ella tornarian á donar los mateixos fruits.

En aquest cas ens trovaríam en lo tocant á Catalunya. Més enllá d' aqueixa frontera oficial que ve yém en los mapas feta per qui desconeixia completament l' etnografia y la historia, ni tenía cap concepte del desenrotllo y naturalesa de las diferents castas, més enllá d' aqueixa taca vermella ó blava que senyalava la Catalunya oficial, s' estent lo poble catalá, catalá per la llengua, per la naturalesa y per son amor al treball.

Catalana es, protesti qui protesti, la costa mediterrània fins als confins d' Alicante, y cap endintre, fins á las estepas de la Manxa y las pedregosas montanyas de Reynosa, puig la rassa catalana, enamorada sempre del treball y de la terra productiva, va aturarse allá ahont vegé que la terra l' hi podia donarli pera la vida. No podia contentarse ab l' existencia miserable, verament vegetativa de la rassa que pobla las garrigas de la Manxa y del baix Aragó.

Catalans son los habitants de las riberas del Ebro, y que poblan las vessants del Aragó, quinas ayguas venen cap aquí, girant l' esquena á Castilla, puig que encare en molts pobles se conserva viva la llengua catalana; catalans y del tot catalans, son los pobles compresos entre los dos rius Nogueras, avuy pertanyents á la provincia de Osca, y catalana es la rassa que pobla la oposada vessant dels Pyreneus, desde Tolosa á Certe, per més que avuy no podém pensar en ajuntar á nosaltres aquella superba branca del arbre de la patria.

Circunscrivintnos á lo factible, devém, donchs, de moment, aspirar á la reconstitució de la gran regió catalana, ab sas divisions y subdivisions, ab sas petites autonomías y sos privilegis specials, segons reclamin la naturalesa particular de cada comarca y fins de cada poble.

Ja sabem que aixó espantarà á certs elements del Estat espanyol, principalment als que avuy dominan. Los aterraria l' influencia que pogués tenir en la marxa del Estat regió tan extensa, rica y poderosa, pero també creyém fermament, que lo predomini de la rassa catalana, avans descrita, es l' únich remey que hi ha pera curar lo mal crónich que pateix l' Espanya neo-musulmana, l' únich que pot arrastrarla á una cultura europea y pot inculcar en ella l' amor al treball, fentli veure clarament la realitat de las cosas que avuy pert de vista.

J. ALARDEN.

Ensaigs bibliogràphichs

Los «Poesies» d' en Francesch Matheu han sigut editadas á Perpinyá, terra sempre catalana encara que

estigui baix lo domini del Estat francés. Quelcom se n' ha pegat al llibre, puig la edició sembla talment sortida de ca n' Lemérre, y te 'l format in. 12 *Elzevir* de la petita biblioteca literaria, que edita aquella casa de París. L' aspecte del llibre es donchs simpàtich á primera vista.

Si la forma n' es francesa, lo contingut es ben català. En Francesch Matheu ho ha sigut sempre de cor y de voler y 'l seu caràcter no ha variat pas ab los anys. Aquest caràcter y tots los sentiments que fan vibrar la seva ànima, resplandeixen en lo darrer llibre de las sevas poesias, *reliquiari* de son cor, *garba* de son patriotisme, «tardantia» savorosa, que exhala un perfum delicat y exquisit, quan es familiar; y enérgich y valent quan es la *Patria* que l' inspira.

L' Amor y la Patria, veus aquí lo mon d' en Matheu; l' amor de la familia, de la llar, del pare y de la esposa; l' amor á la terra, á sos boscos, á sos pahissatjes, á sos costums, á sos recorts historichs; lo penar de sas feridas sempre obertas, es lo que canta en Matheu en sa darrera obra; recull de poesias esparcidas assí y allá y unidas ara en un pom, sens que 'l temps las hagi mudadas y hagin perdut lo flayre deliciós. Tal com l' altívol xiprer, que mira al cel y de la terra beu la sava, que 'l nudreix y després d' anys y més anys encara espargeix la sua fragancia, tal las sevas poesias no envelleixen y serán sempre delectosas als bons patricis de Catalunya.

En Mateu es un de nostres millors mestres y maneja la llengua catalana com cap altre; las frases y 'ls noms son tan armoniosos y tan apropiats ensemps, que las idees esolatan vigorosas, netes y concissas.

Se volen versos més sentits que aquets, de la poesia «A mom pare»

Quan en los brassos la primera neta
floria com un maig,

li feyas ab veu trista y mitx distreta

—Tu vens y jo me n vaig...

No t veuré més, qu' en sa foscor quieta

la tomba i te segü...

pero 'ls ulls blaus de ta primera neta

sempre m parlan de tú.

Y si s' busca una mostra de cóm forja las idees y las fixa ab gràfica paraula, llegeixis «A fany», en la qual sembla realment sentir bufar lo vent de tramontana y veure correr la nuvolada y estimbarse 'ls rochs y plányers la boscuria.

Y pera ferse cabal dels seus sentiments patriótics y verament catalans «Amor á la Patria» farà glatir lo cor d' amor á Catalunya. Ferma, valenta, espurnejant de ràbia y de coratge es aquesta poesia, que ja varem reproduhir en nostre diari. Llegeixintla 'ls bordisenchs y descastats, que s' donan pena de parlar en catalá, llegeixin lo llibre d' en Matheu y á veure si hi ha llengua que s' modoli millor; que s' forgi y s' trempi més forta que l' acer y que s' endolsi y s' harmonisi y s' entendreixi com ella. En mans d' en Francesch Matheu es com una tendre esposa que s' doblega al amor del marit, més ensemps es com una lluhenta esposa que s' brandeix pera lluytar ardidament per la Patria catalana.

P.

¿Ahont van?

Ab la somrihenta esperança d' un be millor, la joventut dels poblets, la gent madura dels camps, l' inquiet y somniador jovent de las ciutats, se llensa com un suicida al sí d' invisible abim en los ignorats horitzons de la emigració, en lo fret camí de las probabilitats optimistas, y cau á las platjas americanas com un fardo qualsevol disposat á servir ab l' esforç musculer y la petita ó gran intel·ligència interior, la ominosa tutela de las especulacions.

La freda realitat tocada ja d' aprop gela l' calor de las esperansas, y l' positivisme donant pas á les vivents imatges de lo verdader, desvanix d' una sola bufada aquellas ilusions del esperit acostumat á escoltar solzament las fabulosas prosperitats dels paissos americans, comptadas per aquells que en la lluyta han deixat l' honor y la conciencia fets á trossos en mitj del camí.

Pero es precis acceptar lo combat, aprestarse á la lluyta, enfortir lo cor devant los perills del desafiament, deixar á un costat tota consideració y lluytar á cós net ab lo nou destí.

Allí va, donchs, l' home decidit á tot; lo mateix li interessa lo rebaixament, que li importa la humiliació. Los seus que té á son costat y segueixen un a un ses passos, res ignoran; los d' allá, qué li importa que ho sápigam si á ell res poden dirli.

Aquellas terras somniadas exemptas de tributs y ab la protecció directa dels governs no semblan, las que existeixen tenen amo y aquest exigeix, com en tot arreu, renda. Ve ab la perspectiva de colonisar, y no troba qui li faciliti ls elements necessaris pera comensar sa honrosa tasca; ve fugint de las injusticias del caciquisme y las gabelas, y á América troba tot aixó encara que un xich disfressat. Pero doném per admés que en efecte sa missió es colonisar y que li han facilitat pera ferho. ¿Sabém ahont lo destinan? Donchs va á lo més insà que s' coneix, ahont los mateixos naturals del país cauhen postrats per la febre ó per altres malalties propies del clima; allí li envian pera que fassi produhir la terra inculta, higienisi, si pot, la atmosfera, y sino caygui mal ferit al llit, ab lo mal etern per premi a sos afans y l' dolor diari per tot capital.

Més no es mon intent pintarho tot ab tristos tons; es just convenir en que la sort li fou favorable, que l' respectaren las malalties y que gracias á son assíduo treball arrencá á la terra ls productes que avans no produhia. ¿Ab quant capital comptá pera retirar-se á descansar á sa patria? Ab cap, perque ab 500 ó 1000 pesos que tinga en bens realisables no es lo indispensable pera viure una familia sense treballar. ¿Y quant anys invertí pera lograr aqueixa petita cantitat que no compensa ni la tercera part del seu treball personal? ¿Una friolera! Deu ó vint anys que n' representan trenta ó quaranta de la seva terra, perque á aquesta edat no estaria tan acabat ni tan faltat d' energia com ho está als vint.

Girém la vista á la joventut que busca colocació en las ciutats. Los que no portan recomanacions ó no ls espera un parent sofreixen los rigors del més crudel aialament, desde que trepitjan terra americana. Los puestos més humils están ocupats per la plétora d' homes, y únicament pera las pesadas feynas de la carga y descarga de carbó en los ports de mar, ó de mosso de corda en altres poblacions, hi ha de tant en quant una plassa vacant; pero jah fatalitat! no pot desempenyarla perque tan pesada feyna no la resisteix.

Heus aquí la eterna lluyta d' infinitat d' emigrants, entre ls que s' hi veuhen alguns que saben treballar y no troban ahont, obligats per la ruda inflexibilitat del destí á veures sense llar, á dormir en la terra dels carrers ó en los cuberts dels molls, exposats á contraure las més graves malalties y á morir al menor cuydado.

En lo que respecta als que obtenen colocació, poch més aventajats están. Un any d' aprenentatje que representa un sigle, sufrint totas las vexacions y sentint allá en son interior la febre de la grandesa com una encarnació suprema de tota una felicitat. Y aquesta, es pera ls resignats que callan y sofreixen, que son ben comptats, donchs lo resto, ó per un acte de innata delicadesa, ó per un rasgo de carácter, se revelan contra sa propia sort, y un poch més avisats que quan arriban, se llansan al escenari de la vida lliure, resòlts á tot lo que Deu vulgui.

Xi l' que succeheix es que no sempre solen anar á caure ahont lo vici y la deshonra son desconeguts; al contrari, van á donar ab sos pobres ossos á las cloacas inmundas de las desvergonyas socials, ó á las mans impuras de mesalinas atrofiadas en la perdició y entragadas á tots los excessos.

Aquells altres que pam á pam mediren lo terreno

de sa vida present y lograrey mercé á la protecció que ls hi dispensaren sos principals veures duenyos d' un petit capital, adquirint aquést á forsa d' honradés y suhor, ¿quants anys comptan de relativa vage? Ben poch son; ne arriban ni á la tercera part d' aquells altres en que gastaren sas energías y perderen la salut que ara ls hi falta.

Dels que son milionaris no n' parlém; únicament cab dir ab lo pensador que la riquesa y la honradés son oposades entre sí.

Y pera tant bregar y tanta lluyta; pera no veure l' regnat ni en horitzons llunyans de la anhelada riquesa, ¿tant sacrifici, tant perill, tanta ansia y tanta agonía?

La realitat de las cosas, es així, escueta y escualida com la esfinge de la mort, y á ella, solament á ella, deuhen encomenarse los ilusionistas.

Que emigrin deixant tot en la terra de sos majors, que l' destí s' encarregará de castigar á la majoria, l' abandono en que deixan lo sol que alumbrá la terra que guarda las venerandas reliquias de sos antepasats.

Després de tot, ja la emigració no resol més que l' problema de subsistencias, y aquest es en la actualitat á América com á Europa pavorós.

R. FERNANDEZ VILA.

La Habana.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas del dia 18 de Janre de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Baròmetre aneroide, Grau d'humiditat, Pluja en 24 horas, Aigua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Rows for 9m and 3t.

Table with 4 columns: TEMPERATURAS (Màxima, Mínim., Ter. tip.), VENTS (direcci., classe), NUVOLS (can.). Rows for 9m and 3t.

Estém en plé hivern y no apreta l' fret; se necessiten plujas y no cae una gota d' aygua; los sembrats comensan á esgroguehirse, los pagesos á capficarse y la gent de ciutat á murmurar, com sempre de la falta d' ayguas.

Mal vell! mal vell! No s' hi veu pas esmena; aquí tots los projectes se fan á la castellana y es dir, se ls califica de grans avans d' haver donat ni sisquera un resultat petit, ni una llanyana esperansa.

Comissió magna; gran caudal d' ayguas, y resultat, un zero á l' esquerra.

Tornará l' istiu, s' enrahonará molt, se passarán papelets pera juntas, se discutirá á dret y á tort y cadascú s' entornará á casa á ocupar-se en sos quefers.

Mentrestant la pols y la deixadesa donarán lo vernís característich als carrers y á las casas de Reus y ls forasters y fins la gent del poble s' allunyan abasco d' una població que no sap demostrar prou energías pera satisfacer una de las primeras necessitats de la vida.

Esperém donchs ab paciència y resignació que la Providencia fassi baixar la riera de Maspujols y aném passant anys.

Ham sentit fer queixas á alguns abonats, assíduos concurrents á nostre teatro, de la hora avanzada en que acaban las funcions.

Sembla extrany que en cada temporada hagim de fernes resó d' aquestas queixas, que d' atendes, sempre resultan á favor de l' empresa.

L' alegría que passa d' en Santiago Rusiñol ha tingut un éxit franch y grandíus al ser posada en escena per primera volta en lo teatro lirich de Barcelona.

Los amichs d' aquesta ciutat que tingueren la satisfacció de oír aquesta producció, llegida per son autor per primera vegada recordan encare ab fruició la delectosa vetllada que ls feu passar ab ella y al llegir lo gran éxit alcanasat á Barcelona, uneixen lo sen aplauso al de la premsa d' aquella capital, reiterant á son autor, la expressió del afecte que li professan. Ensempls li desitjem nous triomfs en aquesta via com en las demés que ab tan continuat éxit cultiva.

Lo SOMATENT s' associa de tot cor á las manifestacions expressadas y s' complaen en consignarho aixís.

Lo vinent diumenge se celebrará en lo «Círcol Artístich Catalá» una escullida funció teatral composta de dos obres en un acte, joyas del teatro de la terra y una aplaudida sarsuela en un acte, catalana també. En dita funció debutará la notable actriu senyoreta Canaval, la que contribuirá á doner millor lluhiment á la festa.

També adelantan notablement los ensaigs de la aplaudida ópera de costums marinas catalanas, titulada «Marina», la qual se posará en escena próximament.

Ab tals elements, no estrenyém que tan simpática societat se vegi favorescuda ab numerosa concurrència.

A causa de no haverse reunit prou número de senyors regidors ahir l' Excm. Ajuntament no va poguer celebrar sessió de primera convocatoria.

L' emperador de Russia va proposar á las demés nacions lo desarmament general. Així vagi per apuntat com á corrent universal tocant al exercit.

A Espanya acabém de tenir duas guerras seguidas y segons com se miri, tres, una á Filipinas, y duas á Cuba, la primera contra ls naturals del país, l' altra contra ls Estats Units.

De las ensenyansas d' aquestas desfetas massa se n' ha parlat pera que aquí hi torném. De la postració en que ha quedat Espanya y de la falta de brassos en la classe agricultora y la miséria en la treballadora, tampoch cal dirne res; tothom ne te coneixement.

De que convé regenerar la patria, ja se n' parla com d' una cosa vella.

De que l' remey pera nosaltres consisteix en facilitar lo treball á tothom, ja ningú n' fa cas de tant sentit y sabut.

Donchs després de tot aixó, com que Espanya es lo país dels «viceversas», lleigeixin:

«Proyectos de Guerra.—Madrid, 15, á las 3 tarde.—El ministro de la Guerra proyecta crear en breve parques con armamento y vestuario en todas las regiones.

Dice el general Correa que de ese modo en menos de quince dias podrian quedar armados 300.000 hombres en la Península.—R.»

Are vostés dirán: ¿Y hé, per qué aquestos armaments y vestuari? Qué n' farém d' aquestos 300.000 homes á la Península?

Oh! Cosas d' Espanya. D' aquesta manera es com á Espanya s' entén:

Que fem aplicació de la experiència de las guerras passadas.

Que s' protegeix la Agricultura y la classe treballadora. Y per últim y en resum: que aixís se va dret á la regeneració de la patria.

Hem sentit á dir que l' vinent dissapte debutará en lo Teatro Fortuny una nova primera tiple.

Creym que á la companyia hi falta una primera part bona, donchs la Srta. Alcacer no es de prou forsa pera resistir lo treball que demunt d' ella cauria durant la temporada.

Llegim en un colega de Barcelona que «L' alegría que passa», quadret dramátich de nostre amich en Santiago Rusiñol y al qual hi posá música'l mestre Moreu, estrenat en la vetlla d' ans d' ahir en lo Teatro Lirich de la capital del Principat, ha resultat un acon-teixement artístich.

Molt nos alegrém del exit de «L' alegría que passa», perque ell pot influhir en Rusiñol á que no abandoni lo conreu de la literatura dramática.

En la societat «Círcol Artístich Catalá», aquesta nit hi donará una vetlla de recreativa, l' aplaudit prestidigitador don Alfredo Giufferrer, qui presentarà sorprendents experiments de prestidigitació y magnetisme. La vetllada comensará á dos cuarts de deu.

S' ha publicat á Madrid lo primer número d' un setmanari molt interessant y variat titulat «La Paella», dedicat á las tres provincias del antich regne valenció.

La companyia de sarsuela del genero chico que actua en lo Teatro Fortuny sembla que vol deixarnos secos fentnos sentir totas las nits «La buena sombra».

Y menos mal si aquesta obra resultés interpretada ab la sombra en que está escrita; pero á escepció del b artista Sr. Coll que desempenya'l paper de Municipal, tots los demés hi están mitjanament.

La Comissió provincial de Logroño ha oficiat á la de Valladolid trasladantli lo voluminós informe emés per los ingenyers d' aquella provincia, aprop de las

causas que han motivat la prolongació de la filoxera que destrueix nostres vinyas.

Segons las conclusions de dit informe, lo cep americà, que 's creya immune, es lo que més ha contribuït a propagar dita plaga.

A Lleyda 's tracta de tornar a constituir la Cambra de Comers, haventse nomenat als individus que componian l'última Junta directiva de la disolta pera que dugan a cap los treballs preliminars y convoquin una Assembla general pera 'l nomenament de la Junta definitiva.

Lo dia 20 del actual celebra l'important vila de Vilarrudona una de sas festas majors, haventse organitzat ab aquest motiu alguns festeigs populars que atrauran segurament, y al igual que 'ls demés anys, considerable número de forasters.

Ab objecte de salvar las dificultats que s'oposen al propòsit del Govern de donar colocació en la formació del catastro general als quetes y oficials del exèrcit repatriat, lo senyor ministre d'Hisenda sotmeterà a las Cortis un projecte de ley encaminat a aquest fi.

Los treballs de medició quedarán encomenats a dits quetes y oficials, pera 'l qual estarán d'acort los ministres d'Hisenda y de Guerra, reservantse a l'investigació d'aquella part relativa a las comprobacions de rendes.

Se troban vacants las escoles de noys de Santa Bàrbara y Vandellós, dotadas ab lo sou anyal de 1.350 pessetas.

La «Gaceta» publica una real ordre donant de baixa a quatre registradors de la propietat, per continuar prestant sos serveys a Puerto Rico a las ordres de las autoritats nort-americanas.

També publica 'l diari oficial altre Real ordre dient que, en vista de que alguns notaris de Puerto Rico han acceptat càrrechs del Govern yanqui, se 'ls priva dels drets concedits per la ley al notariat d'Ultramar y 'ls que poguessin concedirselhi en la Península, negantse'lhi també lo dret al passatge de tornada a Espanya.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 1213'37.

Secció oficial

Registre civil

del dia 17 de Janer de 1899

Naixements

Laureano Albert Sala, de Manel y Emilia.—Carlos Papió Parés, de Carlos y Tesesa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Maria Fàbregas Busquets, 51 anys, Jornals, 6.—Teresa Monné Artiga, 46 anys, 3.ª travessia camí de Riudoms.—Rosa Vilaplana y Vilaplana, 22 anys, Girada, 5.—Magdalena Aresté Sabaté, 60 anys, Sant Lluís, 4.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Canut.
Sant de demà.—Sant Sebastià.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas de dia 17

De Màlaga y esc. en 6 ds. v. Sagunto, de 345 ts., ab efectes, consignat a don Antoni Más.

De Cordif en 9 ds. v. noruech Vignæs, de 411 ts., ab carbó, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

De Barcelona en 2 ds. l. Isabel, de 33 ts., en lastre, consignat a don Joan Mallol.

Despatzadas

Pera Orán v. inglés Ardlle, en lastre.

Pera Port Veudres pailebot francés Alphonse et Maria, ab ví.

Pera Genova y esc. v. Segunto, ab efectes.
Pera Barcelona v. noruech Sardinia ab tránzit.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Table with 4 columns: Interior, Exterior, Amortizable, Cubas 1896, Cubas 1890, Exterior París, Aduanas, Norts, Fransas, Obs. 6 0/0 Fransa, Id. 3 0/0

GIROS

Table with 2 columns: París, Londres

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27
Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Table with 4 columns: Interior, Exterior, Colonial, Norts, Fransas, Filipinas, Cubas del 86, Cubas del 90, Aduanas, Ob. 5 0/0 Almansa, Id. 3 0/0 Fransa

PARIS

Table with 2 columns: Exterior, Norts

GIROS

Table with 2 columns: París, Londres

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los països.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Table with 2 columns: Londres a 90 dias fetxa, París a 8 dias vista, Marsella a 8 dias

Table with 4 columns: VALORS LOCALS, ACCIONS, Gas Reusense, Industrial Farinera, Banc de Reus de Descomptes y Prestams, Manufacturera de Algodón, Companyia Reusense de Trànvias, Companyia Reusense de Trànvias privilegiadas de cinch per 100

Anuncis particulars

¡Ah!... Senyora

—Vosté comensa a ferse grossa, y engrossar es envellir.
—Y que tinch de fer?
—Usi vosté lo sublime EQUIS.
—Y que es aixó... será algún altre específich...
—No senyora, no es cap específich, pero es una rica tela holandá de cotó que ven la casa FORTA en pessas de 20 metres a plas. 10 una y d'un rocé tan suau com la pell, que son ús li farà conservar son esbelt y elegant talle.

En venda

Hi ha pera vendre en la Granadella un molí fariner de vapor en lo que poden instalarse altres industries. Dirigirse a Ramon Gassó de la Granadella. Venda en aquesta ciutat de duas casas: carrer de Jesús, cantonada al arrabal de Jesús y carrer de Barreiras y altra, carrer de Montserrat núm. 11. Dirigiree al mateix Sr. Gassó.

Pera 'ls soldats repatriats

Sorteig, que tindrà lloch lo dia 26 de Febrer prop vinent, de las dugas artísticas figuras de moviment que adornavan lo Ramillete del Gran Café d'Espanya, cedits per lo duanyo de dit establiment. Lo producte será aplicat a benefici dels soldats que tornan de Cuba y Filipinas, ferits ó malalts. Preu del bitllet: 25 céntims de pesseta.—Se venen en la Redacció de Lo SOMATENT.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA DE Sarsuela Cómica
D. JOSEPH GIL
Funció pera avuy.—6.ª d'abono.—Se posarán en escena las aplaudidas sarsuelas en un acte cada una tituladas «Las Zapatillas», «La Viejecita» y «La tonta de capirote». Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paraís 2. A dos quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 18.
San Sebastián.—Lo tren correu de Bilbao a Zumárraga topá contra un mur de la estació del últim punt, anomenat lo «Portazgo», resultant destrossats la máquina y alguns vagons y set personas feridas. Un alemán que anava al tren rebé tan fort cop, que 's torná boig.

Hi ha molts viatjers contusos. Se diu que 'ls estrangers que anavan al tren reclamarán la corresponent indemnificació.
—Sevilla.—S'ha fet una afectuosa rebuda al duch de Veragua.

Demá arribara lo vapor «Giralda» ab los restos de Cristófol Colón.
Lo comers sevillà ha acordat tancar las botigas.
S'observa gran activitat en adornar los molis y carrers fins a la Catedral.

Un terrible incendi ha destruhit a San Sebastián un edifici y reduhit a cendras varias tendas. Miraculosament no ocorregué cap desgracia personal. Las pérdidas materials se calculan en un milió y mitj de pessetas, sense comptar los valors y 'l diner cremat.

A consecuencia del sinistre hi ha tres vehins malalts.

—Cádiz —Avuy desembarcará lo «Conde de Venadito» los restos del general Bustamante. Presidirá 'l dol lo Capitá general del departament. Lo cadafalch aixecat en lo panteó de marinos ilustres se compon de dos torpedos sistema Bustamante, rodejats de projectils y armas.

—En lo Consell de ministres celebrat ahir s'aprobá la prórroga de la ley de moratorias fins lo dia primer d'Abril.

També s'acordá reformar lo reglament pera la cobranza de contribuciones.

Per últim, s'autorisá al ministre d'Estet pera negociar tractats de comerç ab les repúblicas de Santo Domingo y Venezuela.

Es probable que 'l Sr. Romero Girón juri 'l càrrech de ministre de Foment tan prompte com se publiqui 'l Real decret de supressió del ministeri d'Ultramar.

—Subscrita per varis oomptadors de fondos provincials y municipals s'ha presentat al ministeri de la Governació una rasonadíssima protesta contra la convocatoria feta últimament, en que no 's respectan los drets lligítimament adquirits dels que protestan.

—L'«Imparcial» parla de la presó de dos oficials d'artillería de Barcelona, y diu que 'l primer pas pera que la regeneració es la extricta justicia pera tots. Creu que no es lo mateix entregar un siti desguarnit que una plassa ab material de guerra.

—Respecte a las sumarias manadas instruhir contra Arolas y 'l tinent coronel Paez, que va telegrafiar a Weyler, potser se fassi alguna modificació.

Paris 18.
Londres.—Telegrafian al «Morning Post» desde Nova York que shir sortiren de Manila, a bordo del vapor «Montserrat», 300 presoners espanyols, quedantne encara 7.500 en poder dels nortamericans. Se diu que 'l govern de Malolos está disposat a posar en libertat als presoners espanyols no militars.

—Washington.—M. Lodge ha sigut reeligit senador per l'Estat de Massachusetts y M. Davis per lo de Minnessota.

